

Avonduren

OOM WANJA VAN LILIANE BRAKEMA. SAL KROONENBERG

Avondklok? V weet wel raad met de stille avonden. Kijk naar een moderne Oom Wanja van het NNT.

VINCENT KOUTERS

Het was ook een onmogelijk opgave. Midden in de coronacrisis maakte Liliane Brakema, jong regietalent bij het Noord Nederlands Toneel (NNT), de voorstelling Oom Wanja. Een klassiek (1898) stuk van Anton Tsjechov, gemoderniseerd, gespeeld met een grote cast, met spectaculaire special effects en te zien op de grote podia van de schouwburgen. De première ging begin oktober nog net door. Vlak daarna werden alle voorstellingen geannuleerd. Eeuwig zonde.

Gelukkig waren Brakema en het NNT zo verstandig om óók een film op te nemen: Oom Wanja, de theaterfilm. Deze is de hele maand te zien in het NITE Hotel, het onlinekanaal van NNT. Dit kanaal is vormgegeven als een virtuele ruimte. Als je je kaartje hebt gekocht, moet je niet vergeten om naar het virtuele podium te navigeren, anders zit je naar een piepklein scherm in de verte te kijken. Zoals ik de eerste tien minuten. Beetje onhandig.

Cinematograaf Sal Kroonenberg werkte mee aan de film. De kwaliteit van de beelden is hoog. Geheel in lijn met het weemoedige, psychologische drama van Tsjechov krijgen we veel close-ups, lange shots en trage camerabewegingen. De acteurs spelen ingehoudener dan in het theater. Ook wordt nu eens niet tegen de camera gepraat, zoals in veel andere theaterfilms. Het is soms net alsof je naar een werk van Ingmar Bergman zit te kijken.

De eerste scène is prachtig, een monoloog van acteur Bram van der Heijden (die zo dichtbij opeens oogt als een jonge Willem Dafoe) als dokter Astrov. De dokter vertelt over een klein dorpje dat hij bezocht na een virusuitbraak, waarna hij grote zorgen uit over de leefbaarheid van de planeet, als de mensen de natuur blijven misbruiken. Brakema heeft dit thema in de rest van de voorstelling groot uitgelicht.

De opstand tegen de heersende machten die Astrov niet kan opbrengen, heeft zijn vriend Wanja (Ali Ben Horsting) wel in zich, ook al gaat dit gepaard met veel drank. Ook andere personages willen hun leven om uiteenlopende redenen veranderen, maar weten veelal niet hoe. Dat levert de van Tsjechov bekende tragikomische scènes op.

Als halverwege het onweer losbarst (enter de special effects), laat Brakema zien dat de tijd voor ellenlange discussies voorbij is. Tijd voor actie. Maar ja, wie gaat het doen?

Oom Wanja, van 1/2 t/m 28/2; streaming, on demand. € 7,50.